

Nad 1000 potnikov utonilo z ladjo "Empress of Ireland".

Parnik Canadian Pacific-železnice se potopil v štirinajstih minutah.

NA VELETOKU ST. LAWRENCE.

Ponesrečenci sami Irci in Angleži. Presunljivi prizori.

Rimouski, Quebec, 29. maja. — Potniški parnik "Empress of Ireland", last družbe Canadian Pacific Ry. Co., na vožnji iz Quebeca v Liverpool, se je davi pred ustjem veletoka St. Lawrence pogreznil vsled trčenja s tovornim parnikom "Storstad".

Na krovu se je nahajalo 1.387 oseb, in sicer 87 potnikov I. in 153 potnikov II. kajute, potem 715 medkrovnikov ter 432 častnikov in ladijskih uslužbencev.

Med kajutnimi potniki je bilo tudi nekaj Chicažanov.

Strašni prizori so se odigrali, ko je "Storstad" dospel z rešenci, od katerih je večina pripadala moštvi ladje. Od 120 članov družbe "Salvation Army", ki so se nahajali na poti v London k zborovanju, je bilo rešenih samo 20.

Od 1.367 oseb na krovu parnika je bilo rešenih samo 433, tako da jih je storilo smrt 934.

V gosti megli.

Nesreča se je pripetila ob 2. uri zrana in gosto meglo navažajo kot vzrok. Prvotna poročila so naznanjala, da so vsi potniki utonili, a kmalu po 9. uri je dospelo poročilo, da je bila žalostna vest prenapeljena in da je rešenih vsaj nekaj potnikov.

Brzojavka iz Montreala pravi, da je bil vladni signalni urad obveščen, da je "Storstad" vzel na krov 360 preživelcev ladje "Empress of Ireland".

Neka poznejša brzojavka iz Montreala se glasi:

Montreal, 29. maja. — Tovorni parnik "Storstad" ima 360 preživelcev ladje "Empress of Ireland" na krovu.

Preiskava o nesreči.

Quebec, 30. maja. — S parnikom "Empress of Ireland" se je potopilo v petek zarana pred ustjem veletoka St. Lawrence nad 1000 oseb. Parnik, ki se je nahajal na vožnji iz Quebeca v Liverpool, se je pogreznil štirinajst minut potem, ko se je v gosti megli zaletel vanj norveški tovorni parnik "Storstad".

Canadian Pacific-železnica, lastnica

ladje "Empress of Ireland", je danes naznanila, da je pri katastrofi storilo smrt 1032 oseb.

Rešeni je bilo 18 potnikov prve kajute, 131 druge in tretje kajute ter 206 ladijskih uslužbencev. Rešenci se nahajajo v Quebecu v najboljši oskrbi. Ves dan so se z nepetostjo pričakovala poročila iz Rimouskija, kjer se izkrcavajo trupla žrtve katastrofe. Do davi jih je dospelo kakih 300.

Trupla so položili po vrsti, da jih prijatelji in sorodniki lažje spoznajo, a to se je posrečilo le v malo slučajih. Iz popotnih listov je razvidno, da je med mrtvici mnogo inostrancev. Mnogo žensk in otrok je med ponesrečenci. Pozornost je vzbujala neka mati, držeča dete v naročju.

Presunljivi prizori.

Priče samovidci izkrcavanja mrtvecev izjavljajo, da niso nikoli prisostvovali tako presunljivim prizorom. Na vseh obrazih mrtvecev se je izražala strašna groza. Večinoma so bila trupla naga ali samo za silo oblečena. Položena so bila pod milim nebom, ker mala krajina mrtvašnica ni zadostala tako velikim zahtevam.

Premogovni parnik "Storstad", ki je pogreznil potniško ladjo, je doplul davi semkaj in se zasilal sredi veletoka.

V varni luki.

Quebec, 31. maja. — S 188 žrtvami strašne nesreče, ki je v štirinajstih minutah uničila enega najponosnejših oceanskih velikanov, je danes dospel semkaj vladni parnik "Lady Grey". Ogronne množice ljudi so se zbrale, da izkažejo mrtvecem zadnjo čast.

Vodila je parnik "Lady Grey" mala križarka "Essex". Petdeset mornarjev je nosilo krste na suho in jih polagalo v dolgih vrstah v črno drapirano tovornem skladišču. Potem so smeli priti blizu preživelci katastrofe, med katerimi so mnogi prijatelji in sorodniki mrtvih, da spoznajo svoje.

Premalo krst.

Dasi so se oblastva in vodstvo Canadian Pacific-železnice v kratkem času, ki jim je bil na razpolago, trudila na vso moč, vendar niso mogla dobiti zadosti krst, tako da so morali mnogo trupel v preprostih zabojih pripeljati v Quebec. V neskončno dolgi vrsti je bilo videti med drugim tudi 25 malih belih krst, ki so vsebovale trupla otročičev.

V nekaterih krstah so ležale mrtve matere s svojimi otročki, ki so jih v

zadnjem krčevitem objemu oklenili, predno jih je vse požirajoči vodni vrtnec potapljaljoče se ladje pogreznil na dno veletoka St. Lawrence. Presunljivejšega pogleda si skoro ni bilo predstavljati kakor te matere, ki bi gotovo rade dale svoje življenje, da le rešijo življenje svojih malih.

150letnica St. Louisa.

St. Louis, Mo., 28. maja. — Mesto St. Louis je slavilo nocoj 150. obletnico svoje ustanovitve z zgodovinskim obhodom, ki je predstavljalo več najvažnejših dogodkov iz razvojne zgodovine mestne, in z maskarado, ki bi imela simbolično pojasniti to zgodovino. Obnova obeh prireditelj je na sporedu za petek, soboto in nedeljo zvečer.

Slavnost se je vršila v Forest parku. Tem povodom je kar mrgolelo tujcev v St. Louisu, tako da jih ni bilo videti toliko izza svetovne razstave leta 1904. Najmanj 100.000 gledavcev je prisostvovalo prireditvam prvega večera.

"Idaho" in "Mississippi" na prodaj. Washington, D. C., 28. maja. — Pomorski tajnik Daniels je predložil danes senatskemu odseku za pomorske stvari načrt o prodaji vojnih ladij "Idaho" in "Mississippi" na neko tujo državo in sicer za ceno lastnih stroškov.

Govori se, da je Grecija že poslala Združenim Državam tozadevno ponudbo.

Združene Države niso nikdar poprej prodale nobene vojne ladje nobeni tuji državi, izvzemši "doslužene" ladje brez opreme.

Omenjeni ladji so v službi izza leta 1908. "Mississippi" je stala \$5,832,000, "Idaho" \$5,894,000.

Daniels je obenem predlagal dostavek k pomorski predlogi, po katerem naj se izkupicek za obe ladji uporabi za gradnjo tretjega "dreadnoughta". V predlogi sta oskrbljena že dva. Večina članov odseka odobrava načrt pomorskega tajnika.

Sodniki baje podkupljeni.

New York, 28. maja. — Sodnik Ben B. Lindsey iz Denvera je danes poizvil zaslusivanje pred zavezno komisijo za obrtne odnose, ki natančno preiskuje rudarstvene razmere v Colorado, z obdolžitvijo, da so sodniki najvišjega državnega sodišča pod vladno korporacijo, kakor bi bili zgolj pisarniški dečki.

Njegova obsodba razmer v njegovi rojstni državi je bila višek v zaslusbi majorja E. J. Boughtona, javnega obtožitelja v coloradskem vojaškem okrožju, ki je pravil komisiji, da bi se zavezne čete lahko umeknile.

Ognjegasci v nevarnosti.

Detroit, Mich., 28. maja. — Nad 50 ognjegascv je omagalo vsled dima davi pri požaru, ki je razsajal tukaj na Union Stationu. Požar je bil eden najhujših, ki so kdaj obiskali mesto, a vsled pogumnega nastopa se je ognjegascem posrečilo omejiti plamene. Napravljena škoda znaša kakih \$30,000.

Močan potres.

Sidney, N. S. W., 28. maja. — Potresopis se je začel ob pol 1. uri ponoči na vladni zvezdarni močno zibati, in toliko je gotovo, da se je pripetil izredno silen potres, prejkone v okolišju Friendship-otočja. Zibanje je trajalo kake 3 ure.

K smrti obsojen farmar.

Charon, O., 28. maja. — Farmar Ernst Jumell je bil danes spoznan kriv, da je dne 17. januarja umoril nekoga sosednega farmarja, William Egglestona. Razsod se je glasil na umor v 1. stopnji.

Obtoženec se je opiral na "nepisani zakon". Eggleston, tako je izjavil, da mu je njegovo soprogo izneveril in potem da je smatral za svojo dolžnost, maščevati svojo oskrnjeno čast.

Soproga je storila vse, da reši obtoženca, in je podrobno razkrila svoje nedovoljeno razmerje do ustrelnjence. Iz farmarjev sestavljena porota pa ni hotela ničesar slišati o "nepisanem zakonu". Jumell je vzkrilnil in se zgrudil onesveščen, ko je bila naznanjena rozsodba.

Usoden strel.

Annapolis, Md., 28. maja. — V vojaški akademiji je bil kadet William R. Bowlus pri nekem mladeniškem činu težko ranjen.

Vstopil je z več sorazredniki v nekofreshman-sobo, kjer so se nespodobno vedli. Pri tem je bil oddan strel, ki je zadel Bowlusa v trebuh. V zvezi s streljanjem so bili kadetje J. W. Noble, H. L. Valde, R. N. Jones, G. W. Weaver in F. Marbury prijati in pod poročitvom po \$1500 za nadaljnjo zaslusbo dne 9. junija izpuščen. Mladenci niso hoteli povedati, kdo da je oddal usodni strel.

Najprej so zdravniki mislili, da je kadet samo lahko ranjen, a so morali popoldne izvršiti operacijo, ker se je stanje ranjenčeve zelo poslabšalo.

WILSON, VSTAŠI IN MIROVNI SHOD.

Huertovi zastopniki nasprotujejo pogajanju z mehiškimi konstitucionalisti.

ODVISNO OD PREDSEDNIKA.

Predlogi posredovateljev v poravnavo homatij v Mehiki.

Niagara Falls, 31. maja. — Od stališča washingtonske vlade je odvisno, ali bodo posredovatelji pripustili zastopnike konstitucionalistov k razpravi. ABC (Argentina, Brazilija, Chile) zavezniški so sklenili, kakor se naznaja nocoj, da svojih načrtov začasno ne izpremeje in vprašanje o zastopstvu vstašev sploh popolnoma izločijo za nedoločen čas.

Ta sklep bi posredovatelji izpremenili menda samo potem, če bi zavezna vlada Združenih Držav zahtevala, da se imajo tudi zastopniki vstašev udeleževati pogajanj.

Vstaši in mirovna konferenca. Za jutri dopoludne je sklicana med posredovatelji in zastopniki Združenih Držav konferenca, pri kateri se bo končno veljavno sklenilo o pripustu konstitucionalistov.

Ameriški delegatje so baje prepričani o tem, da morejo biti pogajanja le potem uspešna, če se da tudi v vstaški stranki prilagoditi, razpravljati položaj in določiti svoje zahteve.

V zaveznem glavnem mestu.

Washington, D. C., 31. maja. — Došim so južnoameriški posredovatelji pričakovali odgovora iz Washingtona iz Mehike na predloge, s katerimi upajo poravnati mednarodne spore in spet napraviti mir v Mehiki, ko tukaj danes vzbujale glavno zanimanje konference, ki so jih imeli med sabo zastopniki konstitucionalistov.

Kako misli vlada glede zastopstva generala Carranza, je še vedno tajnost. Vendar je videti, da se prejkone ne podpisuje noben zapisnik, dokler ne dobe vstaši prilagoditve, da se udeležijo pogajanj.

V Beli hiši.

Pozno popoldne je predsednik govoril o položaju z državnim tajnikom. Predmet posvetovanju je strogo prikriva. Koj po ti konferenci pa so bila delegatom Združenih Držav v Niagara Fallsu poslana nova navodila za ravnanje.

Promet na meji odprt.

Brownsville, Tex., 28. maja. — Prvikrat spet izza enega leta je vozil danes tukaj iz Mehike prihajajoč tovarnen vlak čez mednarodni most. Naklad je obstajal iz zelenjavi. Vlak je bil sestavljen iz 4 vozov.

Kakor poročajo, je stalo snoči na Monterey-Tampico-progi mehiške železnice nič manj nego tisoč s farmakimi pridelki obloženih tovornih vozov, ki so čakali priložnosti za prevoz čez most.

Služaj Petras.

Aurora, Ill., 28. maja. — Anton Petras pride pred poroto v okrožnem sodišču v Genevi dne 22. junija pod obtožbo, da je umoril gospico Terezo Hollander, ki je bila usmrčena v večer 16. februarja. Dan obravnave je določil sodnik Clinton F. Irwin danes popoldne. Sodnik Irwin je tudi odredil, da ima Petras ostati v zaporu brez poročstva. Ko je bil Petras zaslisan, ni hotel priznati svoje krivde.

Rojak utonil.

Chicago, Ill., 29. maja. — Ko se je 37 let stari Frank Bizjak, stanujoč na 1724 W. 20. St., kopal v Desplaines-reki blizu Willow Springsa, so se ga nenadoma lotili krči, da je utonil.

Služaj Bentley.

Downers Grove, Ill., 27. maja. — Po razsodu porotnikov-mrtvogledov je Reginald Barr povzročil smrt zaročenke Florence Bentley s tem, da je "dekle zgrabil za grlo", vsled česar da je nastopil srčni mrtvoud.

Mrtvaški ogled o smrti mladega moža je bil izvršen popoldne. Kakor znano, je Barr izvršil samoumor s tem, da se je vrgel pod železniški vlak.

Brezlični pozdravi čez ocean.

Berlin, 28. maja. — V izrazih največjega zadovoljstva potrjujejo berlinski časopisi prejem triločne brezlične brzojavke s postaje na Nantucket Islandu in slavijo zlasti uspeh Goldschmidtovega iskrskega sistema, ki pomeni znatno zboljšavo Marconi-jevih naprav. Časopise izraža upanje, da se bo vsled tega posrečena v praksi v kratkem otvoril uradni iskrsnobrzjavni promet z atlantsko brežino Združenih Držav.

Drobtinice.

Nevedno, ali je Lojze Pirc kdaj kak goldinar posodil avstrijskemu cesarju, pa mu ga še ni vrnil, ali kaj je vzrok, da mu je ravno cesar Franc Jožef tako obležal v želodcu. Sicer je Pirc že pogosto pisal, da o zdravju cesarja ne bo nič pisal, ker to nič delavcu ne koristi, toda to Lojzeta čisto nič ne moti, ter je zopet v zadnji številki poklonil cesarju Franc Josipu članek treh kolon in se ga razuntaga še na 15 drugih krajih spominja. Čudno! Ali ni to dovolj dokaz, da se je Lojze skregal s pametjo?

Tisti Lojze, ki bojdja tako "toplo" skrbi za "milo" slovenščino v Clevelandu, naziva svoj članek o cesarju "eskapade". Jasna puka! To je mili materni jezik! "Eskapade"! Kaj si clevelandski Pirc bacek predstavlja pod to besedo! Morebiti kos polente, ali zmečkan krompir s klobasami in zeljem? To bi bilo vsaj praktično. "Eskapade"! Ko bi vsaj rekel: "Deska pade", namreč po Lojzetovi butici, da bi se malo zbrihtal!

Pirc Lovjek, od duhovnikov grošev spita clevelandska kopriča, naziva avstrijskega cesarja za barabo. Lepo je to in fino olikano, in kaže tudi o silnem junaštvu Lovjekovem. Tri tavitent milij proč od Avstrije, na varnem, je lahko cesarja imenovati barabo. Toda, Lojze, pojdi na Kranjsko, tam boš pa prvemu žandarju roko poljubil in se mu globoko odkril.

Lojzek čuti v sebi tudi dolžnost, da napravi cesarju dolgo pridigo, katere sklep se tako-le glasi: "Težka in kruta kazen je zadel cesarja za mladoletne grehe. In sedaj čaka stavec, da ga smrt reši zemskega trpljenja — blek in slava premine — spremeni se bo v pepel kot vsak drug smrtnik." Manjka še samo Amen. Tako pridiga misijonar Pirc. Ko bi to Lojzetovo oslarijo bral sivolasi cesar, bi se prav od srca smejal. 84 let je že včkal, nikoli še ni bil resno in nevarno bolan (kak nahanč še včasih menda Lojze kje ujava), ima dober apetit, udobno stanovanje, sploh vse, česar si požel Pirc pa pravi, da ga je zadel kazen, da čaka smrti, ki ga naj reši trpljenja itd. Za početi! Veš kaj, Pirc beštati, vse prste bi si ti obilaz, če bi ti kdo zasigural, da boš ti včkal najmanj 84 let pri trdnem zdravju, pri dobri pečenki in kupici rujnega Tokaja, obdan od udanih prijateljev i. t. d. Stavimo eno fajfo tobaka, da bi ti sam rad tako "trpljenje" prenašal leta in leta, in bi si najmanj želel smrti. Pravijo, da silno učeni ljudje ne dočakajo visoke starosti. Če je temu tako, potem seveda bo včkal Pirc Metuzalemova leta, to je 969 let.

Farizejski Lojze vprašuje tudi, zakaj ne piše "A. S." o knjigi "skrivnosti clevelandskega župnišča". Pribijemo tukaj javno, da bomo obširno, za te se preobširno, pisali, če nam Pirc ali kdo drugi da tele podatke:

1. Natančno ime in naslov dotičnega župnika.
2. Natančno ime in naslov dotičnega kaplana.
3. Natančno ime in naslov dotičnega župnišča.
4. Natančno ime in naslov dotične ženske.
5. Natančno ime in naslov sodnika, odvetnika in policemana, ki so imeli bojda s to zadevo opraviti.
6. Natančno označbo nepostavnega postopanja, pregreška ali zločina, ali kako že hočete to imenovati.
7. Natančen naslov in ime "gospodov", ki so to knjigo spisali.
8. Podatke o premoženju dotičnih "gospodov" pisateljev, da vemo, pričem smo, in za kako visoko vas lahko zašijemo, ker tožba stane denar. Znano vam je menda, da sodnja zahteva natančnih podatkov in označbe oseb, zopet katere se vloga tožba. Vi pa v tej knjigi ne imenujete nobenega pravega imena, nobenega pravega kraja, nobenega pravega naslova. Ker ste pa gotovo silno resnicoljubni, in bi vi ne pisali takih reči, če bi ne imeli natančnih podatkov, zato vas v imenu resnice in "milega" slovenskega naroda prosimo za nje. In če to storite, vam slovesno izjavimo že danes, da bomo videli nekega dne ljubki prizor, kako bo par inteligentnih naprednjakov romalo v državno jetnišnico v Ohio ali pa v Illinois pihat ričet za par let. To je naša beseda, zdaj govorite pa vi!

Oporoka Kossuthova.

Budimpešta, 28. maja. — Po oporoki Ferencza Kossutha se ima njegova zapuščina v gotovini 300,000 kron v enakih delih razdeliti med njegovo vdovo in njegovim bratom. Ker pa je bila oporoka raztrgana in so torej upravičeni dvomi, ali ta razpologa res odgovarja zadnji volji Kossuthovi, je pričakovati prepira zaradi razdelitve zapuščine.

NAROD ČASTI SVOJE MRTVE.

G. A. R. priredila veličastno spominsko slavnost, pri kateri je govoril predsednik Wilson.

IZPRVA MISLIL IZOSTATI.

Vsled nastalih političkih govoric se je pa modro premislil.

Washington, D. C., 30. maja. — Vsi dvomi o tem, ali se bo predsednik Wilson zopet pogajal za predsedniško nominacijo, so v očeh politikov in državnikov odstranjeni s tem, da je v enajsti uri sklenil, da vendar prisostvuje veliki demonstraciji, ki jo je priredila G. A. R. povodom dneva krasitve grobov. Obvestil je polkovnika McElroya, da pride k slavnosti. Predsednik je imel domoljuben nagovor, ne da bi pa omenil mehiškano vprašanje.

Politični pomen stvari je utemeljen v tem, da je predsednik v resnici sklenil, da ne bo prisoten pri spominski slavnosti v Arlingtonu, in je to mnenje izpremenil šele davi, ko je posnel iz časopisov, da bo speaker Clark žrtvoval svoj prosti dan in imel slavnostni nagovor.

Champ Clark.

Javna tajnost je, da se Champ Clark pogajal za predsedniško nominacijo na demokratskem tiketu, in ta okolnost je brez dvoma vplivala na predsednika, da je izpremenil svoj načrt. Predsednik Wilson si je menda dobro svest dejstva, da predstavljajo stari veterani znamenit činitelj na deželni konvenciji.

Za gotovo smatrajo, da goji predsednik Wilson trdno namero, iznova poizkusiti svojo srečo na politični areni, in se torej ne mara zameriti veteranski družbi G. A. R.

Več govorikov, tako se govori, je nameravalo predsednika resno grajati, v slučaju, da se ne bi odzval vabilu.

Prvi govornik.

Dejstvo je, da je bila G. A. R. šele danes dopoludne ob 10. uri, komaj tri ure pred začetkom obredov, obveščena o sklepu predsedništvom.

Ob 12. uri 45 minut je zapustil predsednik v avtu Belo hišo in kmalu dospel v Arlington. Bil je prvi govornik in je ostal do konca na licu mesta.

Poslal je tudi pet velikih vencev; štirje istih so bili določeni za okrasitev grobišča junakov, eden je bil, po starem običaju, poslan na barki v daljavo, "neznanim mrtvecem v čast".

"Bodi republikanec, če ne —".

Washington, D. C., 28. maja. — "Če hoče Teddy priti nazaj v republikansko stranko, nam bo dobro dolet, ampak če ne, ga porazimo tako hudo, da bo vesel, če se bo mogel umekniti k miroljubnejšemu opravilu postavljanja rek na mapo."

Tako je danes govoril neki republikanski senator, ki pa ne želi, da pride njegovo ime v javnost.

V tem duhu so sprejeli republikani v kongresu izjavo polkovnika Roosevelta in progresivnikov, da morajo republikanci preiti v njihov tabor, če se hočejo združiti proti demokratski stranki.

Prerokovanje reprezentanta Hinebaugh, načelnika progresivnega kongresnega odbora, da bodo Roosevelta podpirali republikanci leta 1916, ko bo nominiran na progresivniški konvenciji, je zelo ozlovoljilo člane stare stranke.

Dvboj na sablje.

Dunaj, 27. maja. — Ker je poslanec Jurij Szmrechany razžalil častniški zbor monarhije, je general Tersztuansky de Nadas, poveljnik budimpeštanske vojske, poslal poslancu svoji priči. Izbojevala sta dvboj na sablje v osemih prohodih, pri katerem je bil general ranjen z udarom čez ramo. Nasprotnika sta zapustila bojišče spravljena. General Tersztuansky je bil šele pred kratkim omenjen kot morebiten naslednik v vojnem ministrstvu.

Kaj bo z Albanijo?

Dunaj, 28. maja. — Resnost položaja, nastalega vsled upora v Albaniji, je razvidna iz tega, da je grof Berchtold naprosil italijanskega, nemškega in ruskega poslanika k nujnemu razgovoru na Dunaju. Pogovor se ima nadaljevati jutri z angleškim in francoskim poslanikom ter z zastopnikom obdavnke monarhije na carskem dvoru, grofom Szapary, ki je bil poklican iz Peterburga. Predmet razgovora tvorijo seveda koraki, ki jih misli podjetiti Avstro-Ogrsko v nasilno pomiritev Albanije in v zavarovanje kneza Vilijama.

Photos by American Press Association.

RAZNOVRSTNI MEHIKANSKI VOJAKI.

Z ozirom na postopanje Združenih Držav proti Mehiki je zanimanje oredotočeno v osebnosti in značaju mehiških vojakov. Na sliki je videti skupina Mehičanov, ki so se bojevali pod generalom Villo, slavnim vstaškim voditeljem. Spodaj je videti polhuertovih zaveznikov na svoji poti skozi mesto Mexico.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki Torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. 1. 1899.
v lastnem domu 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.

Predsednik.....Anton Nemanich
Tajnik.....William Grahek
Blagajnik.....John Grahek
Urednik.....Rev. John Kranjec

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol let.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00
PLAČUJE SE VNAPREI.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo
POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.
Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 1. jun. — Krščenji so bili večer v naši slovenski cerkvi naslednjorojenci: Ethel Elizabeth Sabo, Josip Bahor, Kristina Elizabeta Adamič, Anton Marentič in Helena Vesel.

— Poročeni so bili te dni v naši cerkvi sledeči gg. in gdnice: Anton Barbič in Ana Jakša; John Nemanich in Mary Simonič; ter Ludovik Barle in Jozefa Nasimbeni. Čestitamo!

— Zaupnica mestni upravi. Joliet se je zadnji četrtek krepko izrekel za dobro pitno vodo in plačanje svojih dolgov. Za oboji izdaji bondov sta bili doseženi veliki večini glasov: za bonde v svrhu vodnih naprav je znašala večina 683 glasov, in za bonde v plačanje mestnih dolgov pa 670 glasov. Nad 10,000 glasov je bilo oddanih; izmed tega števila je bilo 3,184 ženskih ter 7,129 moških. Večina ženskih glasov je znašala 226 za bonde v plačanje mestnih dolgov in 270 za vodne naprave. Mestno upravo je baje posebno razveselila zaupnica, ki so ji jo izkazali naši volivci iz II. in III. warda. Druga warda je oddala za bonde v plačanje mestnih dolgov 255 glasov in proti 124; za vodne naprave 263 in proti 125 glasov. Tretja warda pa 517 in 279, ozir. 498 in 279.

— Zloraba zaupanja. Kaznjena John Burte in John Murphy, ki sta pripadala "zaupanja vrednim" in bila zaposlena pri četrtih delih pri Starved Rocku, sta v četrtek zjutraj ubegnili. Poleg Ole Olsona in Phil Rourkeja, ki sta jo pobrisala prejšnjo soboto s kaznijske farne, sta gori navedena prva, ki sta zlorabila vanju stavljenjo zaupanja, obstoječe v tem, da sta bila zaposlena pri delu na planem, ne da bi bila pod nadzoratom paznikov. Oba sta imela prestatit kazen za nedoloten čas in bi bila čez nekaj mesecev osvobodena. Za ubežnikoma ni ne duha ne sluha.

— George Jovanović, 1106 N. Chicago st., se zdravi v bolnišnici sv. Jozefa. Zlomil si je rebro, ko je te dni zasedel med dva voza v kamenolomu tvrdke Sexton Stone Co. ob South Chicago st.

— Umrl je g. Mihael Kretz, 29 let star, predsednik "Joliet Cigar Makers" unije št. 178, član nemškega društva sv. Alojzija in sin g. Jakoba Kretz, tudi jolietkim Slovincem dobro znana Nema.

— Namisljen ogenj. Zadnje sredo okoli polsedne ure večer so pridrdrali tri brigadnice od treh strani na "Boulevard avenue" ob Indiana

streetu, odkoder je bilo dano požarno znamenje. Pa predno so dospeli mestni ognjegašci na lice mesta, so junaki boulevardčanje že pogasili ogenj, ki ga sploh ni bilo. Vrle ognjegašce zjavljati, je skrajno neumestna šala.

— V staro domovino so odpovali zadnje dni: Louis Zaletel, Anton Povh, Anton Vovk, Mike Kasič, Martin Prah, John Tkalič, Frank Planinšič, Roman Plevnik, Jakob Grbič, Dane Grbič in še nekateri drugi.

Lorain, Ohio, 24. maja. — Velece-njenji g. urednik! Vem, da imate vedno veliko dopisov v Vašem ljubem listu Am. Sl., pa vseeno upam, da boste našli prostorček za moj skromen dopis.

Z delom gre tukaj, kakor drugod, prav slabo. Nekateri delamo samo po tri dni v tednu. Pa upajmo v Boga, da bode kmalu boljše.

Danes dva tedna bomo imeli prvo sv. obhajilo v naši cerkvi. Že se tega dne veselimo, ker vemo, kako slovensko je o priliki prvega sv. obhajila.

Objubil sem bil še pred Veliko nočjo, da sporočim imena tistih faranov, kateri so kaj darovali za našo cerkev. To objubo hočem danes izpolniti. Daroval je Mr. John Stržaj krasno srebro nadangela Mihaela, katerega je stala \$50.00. Mr. Alois Virant je dal pozlatit večno luč, kar ga je stalo \$22.50. Mr. Josip Svete je kupil lep križ za \$14.00, kateri se rabi pri procesijah. Kupil se je tudi fin karpel za sankturi, za katerega so sledeči darovali: Mr. Frank Justin in žena, \$35.00; Mrs. Gertrud Virant, \$13.50; Mrs. Terezija Svet, \$13.50; Društvo sv. Ane, \$13.00; Mrs. Gould, \$10.00; Mrs. Antonija Svet, \$5.00. Mr. John Cerne je kupil svojima dvema sinoma, katere sta ministranta, zelo lepe bele "cassacks" in "surplices" za \$13.00. Kaj ne, veliko število radodarnih duš! Bog jim poplačaj vsem!

Za danes naj to zadostuje. S pozdravom
Frank Kosten.

Lorain, O., 27. maja. — Dragi gospod urednik: — Vem, da boste malo debelo pogledali, ko dobite spet dopis od mene, kateri sem pred kratkim časom toliko prostora vzel v dragem Am. Sl. Toda prosim Vas, priobčite moj dopis še to pot, ker ne mislim Vas več nadlegovati s takimi dopisi. Sedaj pa k stvari.

Vesel sem bil kot "Kralj" gospod Dugar, ko sem zvedel iz "Glasila" štev. 21, da si se toliko ponižal in prebral moj dopis, kateri je bil v Am. Sl., in kateri — da, seveda — je bil posvečen le Tvoji "velespoštovanji" osebi, kakor sam praviš. Ker sem Ti zadnjič pozabil povedati, da ne mislim odgovorjati na Tvoje ničevne dopise, pišem se enkrat le s tem namenom, da Ti to povem. Torej ne pričakuj več "nikoli" odgovora od poštenega človeka, ker ga nisi vreden. Pravš, da se potegujem, da bi svojo laž in sleparijo izbrisal?! Ha! ha! ha! Kaj si spal, ko si to pisal? Zakaj mi pa ne poveš, kdaj, koga in kje sem sleparil in lagal? No, pa naj bo na Tvoje. Ti resnico govoriš, jaz pa lažem — allright. Iz Tvojega dopisa je razvidno, da misliš, da je č. g. Stefančič del zadnji dopis v "Am. Sl.", drugače ga ne bi tako napadal. Toda če to misliš, se zelo, zelo, zelo hudo varas. Vem za gotovo, da č. g. Stefančič Tvojega neumnega dopisa niti čital ni, kako bi potem mogel na njega odgovoriti. Ne vem, kaj hudega Ti je storil č. g. župnik, da mu ne daš miru.

Pišes, da sem pozabil povedati, da farna učiteljica pismenim potom agitira po naselbini za "Ave Maria". Ali si...? Kaj je to greh? Ali ni hvalje vredna, da pri vsem svojem delu se zraven še potruži, da razširi dobri list po fari? Pismenim potom, seveda, ker nji ni pripušeno iti od hiše do hiše. In da objubi vsakemu naročniku "molitev", ali je to kaj napakega? Gotovo bi Ti rad, da objubi vsakemu "glaz" pira, aha! Potem se bi tudi Ti naročil, kaj ne?

Za cerkev ne daš, ampak za trpine in štrajkarje? Si pa res usmiljenega srca!!! Bog Ti poplačaj, če ne na o-nem, pa na "tem" svetu.

Moje ime bi rad vedel? Res? Ali res?? Te prosuje Ti pa ne morem izpolniti, četudi bi to zelo rad storil. In to zaradi tega ne, ker zadnjič sem Ti povedal, da ime Ti naznamim 31. aprila — to pomeni: nikoli. No, če Ti bi pa zdaj povedal, bi potem Ti rekel, da sem se spet zlagal. Ha! ha! ha! Drugi vzrok pa, da Ti ne povem svojega "starega" imena, je ta, da si me Ti namreč prekrstil in mi dal "novo" ime: April 31. Saj je še precej lepo ime, hvala Ti.

Prijatelj Dugar, razvidno je tudi iz Tvojega dopisa, da nisi tako trde glave, se precej bistro glavico imaš. Samo enkrat sem Ti povedal, kako je č. g. župniku ime in precej si se naučil. Le škoda, da nisi hodil še kakih par let v šolo, ker potem bi bil lahko kak "profesor". Če bi bil jaz na Tvojem mestu, gotovo bi bil to napravil, da mi ne bi bilo treba sedaj tako težko delati, da preživim svojo veliko družino. Jaz sem pa le bolj trde glave. Joli, joj meni, sam sebi se včasim smilim. Žena ne ve včasih vsa jezi nad menoj, pravi: "Ze sem Ti dvakrat (to ali ono) povedala, pa še si nisi zapomnil!" No, jaz jo pa malo "potroštam" in pravim: "Micka moja, povej mi še enkrat, potem si bom gotovo zapomnil." In tako tudi je.

Andrej Dugar, samo eno napako si našel v mojem dolgem dopisu??? Ni mogoče; misli! sem, da jih bode kakih 12. Zato sem pa kar po eni nogi ska-

kal, ko sem videl, da sem tako "smart" Tudi žena je sedaj prav ponosna, da ima tako "smart" moža. Tudi rekel sem ji: "Le vesela bodi, da si mene dobila, saj vidiš, da nisem še tako hudo "zabit".

Ker bode v nedeljo veliki binkoštni praznik, Ti želim, prijatelj Dugar, vseh sedem darov sv. Duha. Posebno želim, da Te bi razsvetlil, da bi spoznal, da kdor blati duhovnike, ta blati tudi sv. vero.

Sedaj pa "good-bye".

M. A., večletni naročnik A. S.

Pittsburgh, Pa., 22. maja. — Slavno uredništvo A. S.! Prosim blagovolite sledeče vrstice priobčiti v ljubljem listu. Nedelja dne 17. majnika je bila dan veselja za slovensko župnijo v Pittsburghu, namreč dan prvega sv. obhajila ter dan delitve zakramenta sv. birme. Že zgodaj v jutro pred 8. uro se zberejo prvoobhajanci v šolskih prostorih, da uredijo potrebno za odhod v cerkev. Nekaj pred osmo sv. mašo se začne iz šole v cerkev pomikati precej dolga procesija prvoobhajancev, lepo vedočih se fantkov, a še lepše vedočih in belo oblečenih deklet z venčki na glavi in svečami v rokah. Veselje, sreča in zadovoljnost je žarelo iz oči prvoobhajancev, kar je marsikateremu gledalcu vzbudilo spomin na srečna mlada leta, ko je tudi on privrkal po stazi nedolžnosti stopal k miži Gospodovi; a danes postala je ta steza gosposka z raznovrstnimi zaprekami in nadlogami, katere mora človek prestopiti v borbi za življenjski obstanek. Med sv. mašo se je zopet marsikateremu zalesketala solza v očesu, ko je videl posamezne fantke in deklice stopati pred oltar, da prejme privrkal v svoje srce svojega Boga in Održenika, da bode tako pokrepan po nebeški hrani lože prenašal nadloge in težave, katere mu pretijo od vseh strani, ter se tako lože bojeval proti sedajnemu hudobnemu in zapeljivemu svetu. Ob treh popoldan se zbere nekaj odličnih slovenskih društev pred cerkvijo ter s svojimi zastavami pričaka škofovega prihoda, na kar mu naredijo špalir do župnišča in od župnišča do cerkve ter tako pokažejo vdanost in spoštovanje svojemu dušnemu nadpastirju. Takoj pri vstopu v cerkev častite duhovščine je imel slavnostni slovenski govor naš rojak č. g. Jozef Vrhunec, dobro znan kot izvrsten cerkveni govornik, da malo takih, kateri je tudi že večkrat kot govornik v naši cerkvi nastopil, za kar se mu na tem mestu izreka srčna zahvala za krasne in podučljive besede. Po končanem govoru je naš milostljivi pittsburski škof, Rt. Rev. Regis Canevin, ob asistenci deseterih duhovnikov podelil nad 100 birmancem zakrament sv. birme ter po končanem obredu govoril o pomenu zakramenta sv. birme. Nato je bil blagoslov v Najsvetejšim in zahvalna pesem. In tako je bila ta lepa slavnost ob ogromni udeležbi končana.

Naj še omenim, da so, kakor večina povsodi, tudi v našem mestu zelo slabe delavske razmere. Zlasti tukajšnja velika tovarna Crucible Steel Co. of America, v kateri je največ vposlenih naših rojakov Slovincem in Hrvatov, dela le od tri do štiri dane na teden, po nekaterih oddelkih še manj. In vendar, vkljub slabim delavskim razmeram, se naši rojaki prav marljivo v zakonski jarem uklepajo, kajti nič manj ko devet parov je bilo predzadnji nedeljo v naši cerkvi oklicanih! Pa naj še kdo reče, da Slovenci v Pittsburghu ne napredujemo!

Mihael Vidina.

Valley, Wash., 22. maja. — Ker se že dolgo ni nič čulo iz našega kraja, zato prosim za sprejem par vrstic v naš priljubljeni list A. S. Spomlad smo imeli tukaj prav zgodnjo, dežja imamo dosti, zato vsi pridniki prav lepo kažejo. Dne 12. maja smo pa imeli tukaj svatbo. V zakonski stan je stopil tukajšnji posestnik Mihael Malley z gosposlično Mary Salokar. Ob 9. uri je bila sv. maša, med katero sta bila poročena. Potem smo se pa podali na nevestin dom, kjer se je pričela zabava s plesom in petjem in z okusnim prigrizkom. Tudi ječmenovca ni manjkalo. No, sedaj pa opominimo Terbovečvega Toneta: kakor je poročal nekoč v Glas Naroda, nimamo tukaj nobene cvetke več — pa naše cvetke še lahko plešejo četvorko in bi še katera "čez" ostala Tonetu v zabavo, če bi bil tukaj.

Tudi štorikla se tukaj večkrat oglašja. Janez Malley je prinesla krepkega dečka. Castitamo! Tudi Mary Tor-kar je prinesla odnekod krepko hčerko. Naj bo zadosti za sedaj, ker moram še za drugič kaj prihraniti. Pozdrav čitateljem, A. Sl. pa mnogo uspeha.
Naročnica.

Joliet, Ill., 1. jun. — (Iz urada društva Vitezov sv. Jurija št. 3 K. S. K. J.) Ker se bliža velikonočni čas h koncu, zato opominjam vse člane in članice tega društva, kateri še dozdaj niso tega storili, da opravijo versko dolžnost in mi spovedna spričala odrajtajo najkasneje do 7. jun. Veliko članov in članic je, ki so že to storili; pač pa jih je še nekoliko po številu, od katerih nisem še dozdaj nobenih izkazov prejel. Zato še enkrat opozorim vse tiste, katere ta opomin zadene, da naj to opozoritev vpoštevajo in mi listke izročijo, da mi bo mogoče v slučaju kakršne zahteve s tem natančno poročilo podati.

Tudi pozivljam vse člane tega društva, da se prihodnje seje v nedeljo

14. junija polnoštevilno udeležijo. Tistikrat bo volitev dodatnega delegata za bližajočo se konvencijo, katere se bo vršila v Milwaukee, Wis. In vsaki izmed vas naj po svoji najboljši razsodnosti voli člana, katerega on sam spozna, da je nadarjen z dobrimi zmognostmi za to stvar, in kateri bo po svoji najboljši moči deloval za napredek naše slavne K. S. K. J. in za dobrobit nje članov in članic. Pozdrav vsem članom in članicam K. S. K. J.

Joseph Panian, tajnik.

Razneterosti.

Francozi in jugoslovansko vprašanje.

Francoska javnost se posebno zadnji čas za Jugoslovane zelo zanima. Znano je, kako je francoski poslanik Cambon v poslanskih reunitij v Londonu spravljal v razgovor Cuvajevo komisarijat. Nedavno je pisal "Temps" o tržaškem vprašanju jako zanimiv članek. Dne 5. maja pa je predaval na slavni Sorbonni Vladimir Zagorsky, členek slovečega zgodovinarja Denisa, o hrvatsko-srbskem vprašanju. Predavanje je otvoril Denis sam, ki je dejal, da se hrvaški glas čuje zdaj po vsej Evropi. Naj bi Hrvatom zasijala boljša bodočnost! (Velik aplavz.) Potem je govoril Zagorsky in sicer popolnoma v zmislu znanega hrvaškega historika kanonika Račkoga in škofa Strossmayerja, da so Hrvati in Srbi bistvu en narod, da jih je zgodovina vedno ločevala, da pa morajo za tem težiti, da se premesti nasprotstvo med katoliško-zapadno in pravoslavno-vzhodno kulturo, da se tako zedinijo. Zagorsky je potem kazal projekcije iz hrvaških dežela, zlasti so ugajale slike dalmatinskih mest. Občinstvo je burno poskalo. Med navzočimi so se nahajali vsi odličnejši francoski politiki, žurnalisti, umetniki, srbski poslanik Vesnić, ataše ruskega poslanstva Jurjevič, avstro-ogrski podkonzul grof Montecuccoli, veliko francoskih akademikov, več Poljakov in hrvaška ter srbska kolonija v Parizu. — Kakor se vidi, propaganda za jugoslovansko jedinstvo obvladuje inozemstvo, kjer ima svoje središče v Parizu.

Princezinja in kirurg.

Nedavno je prišla k slavnemu kirurgu Cezarju Roux neka ruska princezinja, ki je v sorodu s carsko rodbino. Stopila je v kirurgovo sobo v trenotku, ko je le-ta pisal v zapisnik podrobnosti o bolniku, ki ga je bil ravno kar preiskal. Ne da bi dvignil glavo, je kirurg vele vstopivši dami: "Prosim, izvolite si vzeti stol, milostiva." Princezinja se je čutila žalostno, da jo kirurg pusti čakati ter je rekla s pikrim glasom: "Gospod profesor, jaz sem princezinja X." — "No, potem si vzemite dva stola!" je odvrnil kirurg in pisal dalje.

Protiaustrijske demonstracije.

Rim, 13. maja. — Danes je bila univerza, ki je bila radi zadnjih protiaustrijskih demonstracij za par dni zaprta, zopet odprta. Rektor je imel na dijakke poseben nagovor, v katerem jih je opominjal, naj bodo pametni. Med drugim je izjavil: "Uvažujem vašo čustva. Toda ta čustva morate krotiti in jim dajati duška samo do gotove meje. Vaše zahteve, naj razobesim vseučiliško zastavo radi tržaških dogodkov zavito v črni pajčolan, nisem mogel izpolniti in moral sem tudi nastopiti proti vašim demonstracijam." Večina dijakov je šla po rektorjevem nagovoru v slušalnice, mnogi pa so ostali v avli, vpili "Abasso l' Austria! Abasso i s' ciavi! Evviva Trieste italiana!" in sramotili tržaške Slovence. Nato so dvignili zastavo s črnim pajčolanom in jo izobesili skozi okno univerze. Rektor je bil vsled novih protiaustrijskih demonstracij na vseučilišču prisiljen zopet intervenirati in je končno tudi dosegel, da je dijaštvo zastavo umaknilo.

Gospodična — trikratni doktor.

Portugalka gdn. Domitila Carvalho, je zelo hvaljena praktična zdravnica v Lizboni. Izobrazila se je bila najprej za učiteljico. Pri preizkušnji se je tako odlikovala, da je vzbudila pozornost predsedujočega vseučiliškega profesorja, ki ji je preskrbel vstop na vseučilišče. Posvetila se je najprej modroslovju ter je tudi promovirala (postala doktor); kmalu nato pa se je lotila še matematike in astronomije ter je tudi iz te vede dosegla doktorat. Slednjič se je oprijela še medicine ter tako postala trikratni doktor.

Opeklina in ožganine.

"Cenjeni: Hočem se Vam zahvaliti za Severovo Zdravilno mazilo. Naš mali deček se je težko opeknel, toda po nadevanju Vašega mazila, se je rana hitro zacelila. Mazilo je res izborni pripravek." Frank Dudek, Box 586, Windsor Locks, Conn. — Severovo Zdravilno mazilo (Severa's Healing Ointment) je izkazalo svojo vrednost pri zdravljenju ran, opraskov, tvorov, opeklin, ožganin, razpok in enakih poskodb na koži. Cena 25 centov v lekarnah. Vprašajte za Severovo. Zavrnite nadomestitve. Ako vas ne more lekarnar zaloziti, naročite ga od nas: W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv.

Nova slovenska nasebina

V WISCONSINU, PRVI POLJEDELSKI DRŽAVI AMERIŠKE UNIJE.

Med vsemi državami prostrane republike zavzema Wisconsin najodličnejše mesto, kar se tiče poljedelstva, živinoreje in sadjereje. V nobeni drugi državi ne živi farmer v tako ugodnih razmerah, kot ravno v tej napredni državi, katere tudi v marsičem drugem nadkriljuje ostale svoje sestre. Wisconsin je država, katere po svojem zdravem podnebjju, po svojih čistih, hladnih vodah, po svojih krasnih jezerih, po svojih bogatih lovskih itd., najbolj prija našim ljudem. Zato pa je tudi v državi Wisconsin toliko slovenskih farmerskih naselbin, kot v nobeni drugi državi Unije. Ljudje se trumoma naseljujejo na farme, ker vedo, da je le NA FARMAH njih bodočnost in ker jih razunetga k temu takorekč silijo že skoro neznosne delavske razmere po mestih (splošna draginja, vedna nevarnost brezposelnosti, slabe plače, naporno in nezdravo delo po smrdljivih tovarnah itd.)

Kar je bilo DOBRE farmerske zemlje, dostopne doslej Slovincem, se je vsled kričeje judovske reklame od strani raznih slovenskih zemljiških agentov večinoma že vsa razprodala, tako da je sedaj to, kar še ponujajo zemlja le bolj dvomljive kakovosti in manjše vrednosti.

Wisconsin pa je obsežna dežela in še daleč ne tako obljubena in naseljena, kakor bi po svojih naravnih prednostih pred drugimi državami lahko bila. V Wisconsinu se še dobi DOBRA ZEMLJA; vendar Slovincem doslej ni bila na ponudbo, pač pa drugim Slovanom, v prvi vrsti podjetnim Čehom, ki so priznana najboljši poljedelci med vsemi Slovani. Kjer se naseli razboriti Čeh, je to že samoočeni zadosten dokaz, da zemlja tam NI SLABA! —

Podpisani naselbinski družbi se je po dolgem prizadevanju posrečilo, da je dobila edino zastopništvo v svrhu razprodaje te izvrstne farmerske zemlje med Slovence.

Ne bomo hvalili naše zemlje, kakor hvalijo svojo na vse pretege razni slovenski špekulantni agentje; — kajti stojimo na stališču, da se vsaka dobra stvar sama hvali, — pač pa Vam priporočamo le, da nam pišete še danes po natančen slovenski bogato ilustrovani popis zemlje z dotičnim zemljevidom, ki ga na zahtevo pošljemo vsakemu brezplačno. V tem popisu najdete vse, kar želite zvedeti o zemlji, ki jo hočete kupiti.

Pišite nam še danes in mi Vam drage volje damo vsa potrebna pojasnila o tej novi slovenski naselbini.

Slovenska Naselbinska Družba

198 FIRST AVENUE, MILWAUKEE :: WISCONSIN.

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod

Ustanovljen 1. 1895

Anton Nemanich in Sin

1002 N. Chicago Street

Konjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in mrtvake vozove in kočije.

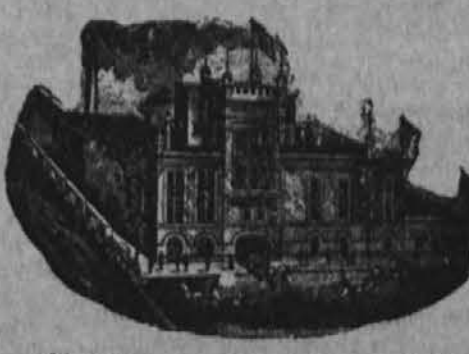
Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podnevu.

Kadar rabite kaj v naši stroki se oglašite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.

Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenci!

JOLIET CITIZENS BREWING Co.

North Collins St., Joliet, Ill.

Pijte "Elk Brand" pivo

Izdelovalec najboljšega piva sodčih in steklenicah.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Nadzorovanje izseljevanja. Dvorski svetnik Stukart je dne 12. maja prišel v Ljubljano in se nastanil v hotelu Union. Dvorski svetnik Stukart je član kriminalnega oddelka c. kr. policijskega ravnanstva na Dunaju, predsednik Centralne za nadzorovanje izseljevanja, pod katero področje spada tudi nadzorna postaja izseljevanja v Ljubljani.

Slana po Dolenjskem. Dne 13. maja je zapadel sneg po višjih gorah Dolenjskem (Kum, Gorjanci, Koski hribi). V sled tega je bila noč to mrzla. Drugo jutro so opazili točno slano skoraj povsod. Tudi po ogradih je imela trta lističe zmraz. K sreči je okrog pol 7. ure našla megla in odvrnila večjo škodo. Belikrajni ni bilo nič slane.

Prva bojna ladja s slov. imenom "Triglav". Avstrijski cesar je imenoval pred kratkim izgotovljeno bojno torpedorazbojnik "Triglav", ki je 5 m dolga, 7,8 široka in ima 850 konjskih sil. Stroj imajo najmodernejšo turbino in imajo 26.000 konjskih sil. Ladja vozi s hitrostjo 33 morskih milj na uro. "Triglav" ima brezičnjak, je oborožen s 8 brzostrelnimi topovi, med katerimi imata dva kalibra in ostalih šest topov pa kalibra. Poleg tega se nahajata dva broda še dva dvocevna torpedolna aparata.

Semič. Preložitev klanca pod kvijo na deželni cesti in cesta na dvor se, kakor slišimo, v kratkem piše.

Iz Mirne peči se poroča: Zgradbo cerkve je pri javni dražbi 30. maja prevzela ljubljanska trdnjava O. n.

Prečenska elektrika. 23. aprila t. pop. peljal se je g. dr. Lampe v enstvu g. dež. poslanca Zorca k enemu gradu in si ogledal električno g. Seidla. Deželni odbor ne sme po izjavi g. dr. Lampe ne nega pomisleka elektrarno kupiti po merni ceni; seveda se bi morala ta električna naprava precej izboljšati o. električna sila podvojiti tako, da zadoščala za razsvetljavo Novega sveta, Kandije in Prečne. Izvirek je ter dovolj močan, le jez bi se moral, ter javljajo izvedenici, dvigniti.

Skupen izlet uradništva jugoslov. denarnih zavodov iz Hrvaške, Srbije in Kranjske v Krško, kot nemajhen omenjenih dežel, dne 10. maja je uspel v popolno zadovoljnost izletnikov. Izletnike iz Hrvaške sprejel in pristočno pozdravil na dvorcu župan krški, gospod dr. Jan Hočevar, z množico odličnih Krščanov.

Nov odlok učnega ministrstva. Dne 13. maja je izdal učni minister na vse deželne šolske svete znani odlok, v katerem se določa, da smejo v bodoče tudi neomožene telice uradno posluževati naslova "spa". Brez dvoma bo sprejeta ta odloča z odobravanjem, ker se ne reže zanikati, da bi med pojmom "spodnja", ki je označeval mlado no, in med odgovornostjo polnim-solnim stališčem pedagoginje, ki ravna svojega poklica ni mogla do potomo omoževati naslova "gospa", obstajalo toliko nesporazume.

Angleški poslanik v Postojnski. Dne 13. maja je poslanik Vel. Britanije na Dunaju pl. Bunsen kral Postojnsko jama.

Imenovanje. G. Edmund Schott, ga na novomeški gimnaziji že 22 let, bil te dni imenovan za slugo na I. gimnaziji v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani: Ivanka Mošič, posestnikova hči, 18 let. — Ivan Lili, poljski dninar, 21 let. — Andrej Vrač, dninar-hiralec, 67 let. — Lenart, 57 let. — Terezija Križ, 51 let. — Klavdija Faj, 31 let. — Josip Vindišar, 76 let. — Matija Jančič, bivši kovač, 78 let. — Fran Matič, 49 let. — Marija Lebar, posestnica, 28 let. — Marija Gillich, 88 let. — Marijana Knez, mestnica, 36 let. — Viktorija Benedikt, 65 let. — Viktorija Benedikt, 65 let. — Marijeta, vpokojena delavka v tobačni t. 81 let. — Ivan Zgajnar, klavrec, 65 let. — Marija Regnard, 39 let. — Jakob Debevec, delavec, 44 let. — Fran Derencin, kroki pomočnik, 26 let.

Se napil in umrl. Dne 11. maja je v gozd nabiral Jož Vidmar iz je postal slab, sedel se je in Vidmar je bil isti dan prišel iz gozda bolnišnice, kjer je bil na črni operiran. Proti prepovedi zdravnika pa je bil po stari navadi spil zo-

pet veliko žganja, kar je najbrže njegovo smrt povzročilo.

Težko ranjen. 29 let stari hlapec Franc Kranjc v Šmartnu je bil te dni od tovariša udarjen s polenom na glavo in težko ranjen.

Grd oče. V Mačkovecu so zaprli čevljarja Antona Senica, ker ga je hči, ker ni mogla več prenašati splošne govore, ovadila, da jo že dolgo tega zlorablja.

Povozil jo je. Tako je tarnala 10. maja 18letna Karolina Kacin. Ljud je so prihiteli in videli na pragu popolnoma raztrgano enoletno telico gospodarja Pemca. Kacin je gnala govedo k potoku. Ob 6. uri 21 minut bi moral vlak oditi iz Novega mesta in pasirati Muhaber ob 6. uri 30 minut. Kacin je to dobro vedela in se po tem tudi ta dan ravnala, toda vlak je imel toplot zamudo, zato je ravno, ko je prišla na železniški tir, pripuhal 10 do 15 korakov za živino. Strojvodju je dajala znamenje, a ta se za to ni zmenil in je povozil najlepšo telico. Strojvodja se piše Muhardt.

Mlada goljufica. A. R., učenka, rojena leta 1893. v Ljubljani, je imela v poštni hranilnici 5 kron. Rada bi bila šla v Ameriko, pa s petimi kronami seveda ni mogla na tako daljno pot. Poznala je gostilničarja J. D., premožnega moža v ljubljanski okolici. Kaj si izmisli izprieno dekle? V hranilni knjižici pripiše k besedi "pet" besedo sto in k številki "5" pristavi dve ničli pa besedo kron. Stopi k zgoraj imenovanemu možakarju, pa ga prosi, naj ji da za knjižico 500 kron, kolikor je na njej vloženo, češ, da bi sicer sama dvignila denar, pa da to predolgo traja, ona pa ima ravno te dni tako ugodno priliko, iti v Ameriko. In gostilničar, nič slabega sluteč, z rečeno hranilno knjižico v sparno sobo, kjer ima svojo blagajnico, pogleda še enkrat tistih vknjiženih "500" kron, pa jo spravi k ostalim hranilnim knjižicam, vzame iz blagajne kup bankovcev, jih našteje za 500 kron, pa gre z njimi nazaj v gostilno. Tu je nabrenkal 500 kron mladi goljufici, ki je še pri tej priliki pripomnila, da bo dobri mož dobil na knjižico od tistih 500 kron tudi dokaj obresti. Možakar pa ni šel z rečeno knjižico na pošto po denar, češ, naj se nabere kaj več obresti. Hranilna knjižica je bila lepo spravljena, goljufica pa Bog zna kje. Čez pet let nanese pogovor na poštohranilnične vloge. Nekam čuden obraz je naredil gostilničar, ko mu je neki gost rekel, da more denar, naložen v poštni hranilnici, dvigniti le vlagatelj, a nihče drugi. In ko se ga je prepračilo, da je vsota "500 kron" ponarejena in da je osleparjen za vseh 500 kron, ki jih je dal mladi goljufici, so moža kar barve izpreminjale. Lahkovernost je bila pač že marsikomu v škodo. Res, človek ni nikdar dovolj previden.

Oskrumba. Franc Okički, ključavničar, zadnji čas v Ljubljani, preje v Birčni vasi, je onečastil šestletno deklico. Pohotneža so zaprli.

Oče in sin zaradi vojaške postave obsojena. France Nograšek, posestnik v Murskem, je posedoval pri c. kr. okr. glavarstvu v Litiji za svoječana sina Alojzija, da je dobil 27. svečana 1911 potni list za potovanje v Severno Ameriko. Ta potni list je bil izdan za dobo enega leta. Oče mu je za potovanje vročil 400 kron. Oba sta dobro vedela, da se do naborne stave ne bo moglo domu vrniti. In res je bilo tako; sin se je vrnil šele leta 1912, in zamudil tri nabore. Oče in sin sta bila vsak na 14 dni strogega zapora obsojena.

Nesrečni padec. Dne 6. maja ob 9. uri zvečer se je ponesrečil Anton Gregorič, 60 let stari občinski ubožec na Velikem vrhu, v loškem okraju, na ta način, da je šel na izbo hiše ter po nesreči padel iz izbe v vežo približno tri metre visoko ter se na glavi tako poškodoval, da je takoj nastopila smrt.

ŠTAJARSKO.

Nad 3 milijone kron — za nemški šulferajn. Za znani Roseggerjev sklad za nemške šole na slovanskih tleh so Nemci darovali in podpisali do sedaj že 3 milijone 320.000 K. Z obrestmi tega denarja hočejo Nemci uničiti Slovence. "Pa ne bodo nas, ako bomo zavedni in bomo povsod podpirali našo Slovensko Stražo," pravi "Slovenski Gospodar".

Slovenski fantje, mi smo mi! Iz Ormoža se poroča: Vesel pojav narodne zavednosti nam je bilježi pri naših mladeničih. Dne 4. in 5. maja smo imeli pri nas vojaški nabor, na katerega je bilo poklicanih najmanj 300 fantov iz ormoškega okraja. Od teh je bilo potrjenih 116, gotovo lepo število. Vsi fantje, skoro brez izjeme, so se okrasili s slovenskimi trobojnicami čez prsi ter prepevali lepe slovenske pesmi: "Slovenec sem" in "Le pa naša domovina". Tudi njih obnašanje pri naboru in pa med potjo je bilo vzorno, niti eden izmed njih ni bil aretiran, kajti oko postave sploh ni

imelo povoda nastopiti. "Naši fantje so postali do cela drugačni, kot so bili nekdanj", se je slišalo od ljudi, ki so se mudili po opravkih v Ormožu. Naši narodni nasprotniki pa so gledali in se čudili. Videli so na lastne oči ta mogočni pojav narodne zavednosti slovenskih mladeničev. Nemškutarja in šnopsarija hvala Bogu polagoma izginjata iz našega ljudstva; dal Bog, da se teh naših sovražnikov do cela iznebimo in našega hlapčevstva bo enkrat za vselej konec.

Kamnica pri Mariboru. Krščanska narodna obramba v mariborski okolici je zavzela dne 10. maja novo pozicijo; ustanovilo se je namreč Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Kamnici pri Mariboru. Ustanovni shod je bil prav dobro obiskan; dvorana pri Vogrincu je bila polna občinstva. Dr. Hohnjec je s poljudno besedo raztolmačil pomen izobrazbe za zasebno življenje, za gospodarsko dobrobit in za ohranitev slovenske narodnosti. Domači pevski zbor je lepo zapel nekaj mičnih pevskih komadov, in končno so mladeniči predstavljali šaljivo igro.

Sreča mariborskega odvjetnika. Nedavno je bil mariborski odvjetnik dr. Mravlag pri nekem tovarnarju na Dunaju, kateremu je vpriču njega ponujal neki izumitelj za malo ceno na prodaj patent za nov način izdelovanja kos. Tovarnar je ponudbo odklonil, medtem pa je stopil dr. Mravlag z iznajditeljem v dogovor in se kmalu z njim pogodil. Kmalu nato je dr. Mravlag pokazal patent nekemu tovarnarju kos, ki mu ga je takoj odkupil za milijon kron in mu izplačal znesek 700.000 K, medtem ko se je dr. Mravlag obvezal, da bo ostali znesek prevzel v delnicah. Kakor poročajo, bo nova iznajdba znatno pocenila izdelavo kos.

Smrtna kosa. V Čadramu pri Konjicah je umrl Jakob Bukošek, star 83 let. — V Pobrežu je umrla 74 let stara bolnica Marija Muc, p. d. Zimercle, ki že 8 let ni mogla sama iz postelje vsled protina. — V Letušu je umrl posestnik in gostilničar Blaž Sedmink, star 58 let, velik dobrotnik cerkve in blag podpornik domače požarne brambe. — V Orli vasi pri Braslovcah je umrl 74 let stari oče Blaž Povše, p. d. Polander. — V Teharjih je umrla 84letna mati gostilničarja in posestnika Ignacija Cajhen, Marija Cajhen, roj. Zagor iz Trbovelj. — Dne 29. aprila je umrla v Rajhenburgu blaga mlada žena Antonija Sotler, roj. Glas. — V Bolehnečih pri Sv. Jurju na Ščavnici je umrl vzoren gospodar in krščanski mož Alojz Kšela. — V Krčevini je umrl 88letni Radeckijev veteran Leopold Lešnik.

KOROŠKO.

Za treznost slovenskega ljudstva. — Kako je bilo pred 500 leti. Ko je pred 500 leti slovenski kmet izvrševal na Gosposvetnem polju na Koroškem vstoličenje nad vojvodo Ernestom Zelezniim, mu je ponudil tudi domače pijače. Svojo kučmo je napolnil s svežo studenčno vodo in mu je izročil v požirek "na zdravje". Ne vina, ne piva ni vzel v svoje roke — še manj pa žganje —, da bi je ponudil novemu deželnemu knezu v zdravico, ampak domače studenčne vode mu je dal! Z znamenjem treznosti je stopil pred njega, da bi mu povedal, da je treznost ena prvih čednosti slovenskega ljudstva in da to ljudstvo pričakuje tudi od svojega kneza trezne, pravične vlade!

Slika šolskih razmer na Koroškem. Dpisnik "Mira" piše o šolskih razmerah v St. Janžu, čisto slovenski občini, sledeče: "St. Janž. Kaj bo z našo šolo? tako povprašujemo. Ali je to podoba šole? Kako je pri nas z nemarjen! Učitelj noče govoriti s slovenskimi otroci slovenski, slovenske učne ure je opustil, nima veselja po poučevanju, pa tudi nima izkušnje iz slovenščine. Otroci ne bodo znali ne brati, ne pisati, ne nemški, ne slovenski, če bo šlo tako naprej. Poleg tega pa toliko početnik, k temu je prišel še učiteljev dopust. Šolo, ki ima otrok komaj za en razred, smo morali prezidati v dvorazredno, kar nam napravila mnogo stroškov. Uspeha pa ne vidimo nobenega. Zatorej prosimo in zahtevamo od novega krajnega šolskega sveta in občinskega odbora, ki mora vzdrževati šolo, naj se potegne še enkrat in uporabi vsa sredstva, da se upelje v šoli slovenski učni jezik in da protestira energično proti nastavljanju učitelja brez izkušnje iz slovenščine; naj bi šle pritožbe tudi do najvišje instance. Če merodajni krogi v Celovcu nočejo, da bi se otroci v šoli kaj naučili, skrbite za nas vsaj v, do katerih imamo mi zaupanje, in iz srca bomo vam hvaležni. Če moramo šole zidati in vzdrževati, hočemo, da se bodo otroci tudi kaj naučili." To je kulturna slika, vzeta iz okvirja c. kr. deželne vlade na Koroškem.

PRIMORSKO.

Velika italijanska demonstracija proti Avstriji. Kakor znano, so slovenski delavci v Trstu, — kakor vsako leto — tudi letos priredili prvega majnina obhoda po tržaškem mestu. Že dan pred obhodom pa je priobčil "Piccolo" članek, v katerem je naslikal

vsakoletni obhoda slovenskih delavcev po mestu kakor provokacija. Ni čudo, da je prišlo dne 1. majnika do spopadov in pretepov, v katerih je morala policija po svoji dolžnosti poseči vmes, da obvaruje mir in red. Nastop Slovencev in intervencija policije pa sta letos razburila — ker se je gotovim irendentskim krogom zdelo potrebno — vsa italijanska javnost, ne samo v Avstriji, ampak tudi in pred vsem v Italiji. Najprej so bili razburjeni italijanski študentje. Po vseh univerzah so priredili izgrede in sramotili Slovence in Avstrijo. Polagoma se je preneslo razburjenje tudi na druge kroge. Posebno po zgornjeitalijanskih mestih se vrši demonstracija za demonstracijo. V Benetkah so baje pri izgredu zažgali celo avstrijsko zastavo, kar seveda italijanska uradna korespondenca točno dementira. V Florenci in Milanu je moralo nastopiti vojaštvo, da je naredilo mir in je demonstrantom zabranilo, da niso demoralizirali avstrijskih konzulatov. "Abbasso l'Austria!", to je klic, ki te dni elektrizira celo Italijo.

Umrli je 9. maja v Sv. Križu na Goriskem kapucin P. Gottfried Novak na jetiki. Ves čas je bolezen potrpežljivo prenašal. Pokojni je bil rojen v Smarji pri Jelšah na Stajerskem. Bit je dober spovednik in mirnega značaja.

Trst. Policija je zaprla Lovrenca Prodana, Alberta Kavčiča, Jaschija in Jožeta Severja, ki so ponarejali denar.

HRVATSKO.

Arhitekt zločinec. O nedavno aretiranem arhitektu Viktorju Grossu, tem najostudnejšem zločinskem subjektu, ki je kakor posebljena kuga hodil po Hrvatski ter otroval in uničil mnogo mladih življenj, poročajo hrvatski listi naravnost nezasišane stvari. Tako je večkrat na osješkem državnem kolodvoru s slaščicami traktiral mlade deklice in jih zvabil v bližnji hotel. Vsled neke visoke protekcije in intervencije se pa Grossu ni nič zgodilo, marveč mu je policija diktirala le majhno globo. Nekoč je na javni ulici drzno nadlegoval ugledno gospodično, za kar ga je neki častnik s sabljo usekal po glavi. Celo na pokopališču je zasledoval majhne deklice. Ko je služkinja Roza Letjak, ki jo je bil zapeljal Gross in potem seveda pustil, izvršila na njegovem novorojencu detomora ter nato še sama skočila v vodo, a bila rešena in postavljena pred sodišče, in ko je izvršila samomor druga njegova žrtev prodajalka Valerija Blažeković, je zagrebško novinstvo brezobzirno nastopilo proti lopovu Grossu; toda le ta jih je tožil in častnikarji so mu morali dati javno zadoščenje in prekljcati, kar so o njem pisali. Ravno takrat je imel Gross neke deželne gradbe v rokah ter se je javno hvalil, da se nikogar ne boji; neko noč je celo streljal v orfeju in dobil za to neznatno denarno kazen. Neki častnikar, ki je proti Grossu nabiral gradivo in pisal proti njemu, se je moral pod vsestranskim pritiskom z Grossom pobotati na sodniji, podavši mu pismeno izjavo, ki se je priključila Grossovim tožnim spisom. Umevno, da je sedaj celi poštteni hrvatski javnosti odleglo, ko je lopova končno vendarle dosegla roka pravice. Sicer se širijo govorice, da se vplivne osebnosti trudijo, da bi bil proti visoki kavčiji izpuščen na svobodo ali pa oddan na opazovanje v Stenjevec, toda kakor za enkrat kaže, se Gross ne bo iz lahka izmuznil. Dne 14. maja je na Grossovo pritožbo senat zagrebškega sodnega stola potrdil zaporno odredbo preiskovalnega sodnika Orbana in tako ostane nevarni zločinec za ključavnico. Gross je rodom Jud.

Nova Iliria

Slovenska naselbina pri MERRILL, WIS.

Vsem onim, ki se zanimajo za farme in ki so nam že pisali, naznajo, da smo otvorili novo poslopje s pisarno na postaji v Merrill, kjer se lahko vsak zgleda, ki si ogleduje zemljo v teh krajih. Kupujte zemljo samo pri večjih industrijskih mestih; tam je bodočnost. Nova naselbina "New Iliria" leži do pet milj od mesta Merrill s blizu 15.000 prebivalci, veliko cvetočo industrijo, ki se po celem dolini nenavadno hitro razvija. Glavna reka države "Wisconsin river" teče mimo mesta in skoz naselbino. Gradite se dve novi železniški progi in več cest v tem času. Eno miljo od naselbine so dve leti stari naseljenci, ki so letos zgradili novo sirarno. Svet je najrodovitnejši v državi; nič peska nič kamenja; zemlja valovita brez vsacega močvirja, s dobrim trdim lesom, ki se lahko proda. Cena samo še za maj in junij \$16. Plačilni pogoji lahki in po dogovoru. Kedor ne najde vse natanko ko je opisano se mu povrne vožnja. Nobenih knjig in podob. Ne hodite daleč od industrijskih mest v gozde, glejte, da bo Vaša zemlja hitro rasla v ceni, kar je mogoče le pri velikih industrijskih mestih s veliko bodočnostjo. Pišite po pojasni

Iliria Colonization Co. SHEBOYGAN, WIS.

Buchanan-Daley Co.

Desplaines and Allen Sts. JOLIET, ILLINOIS

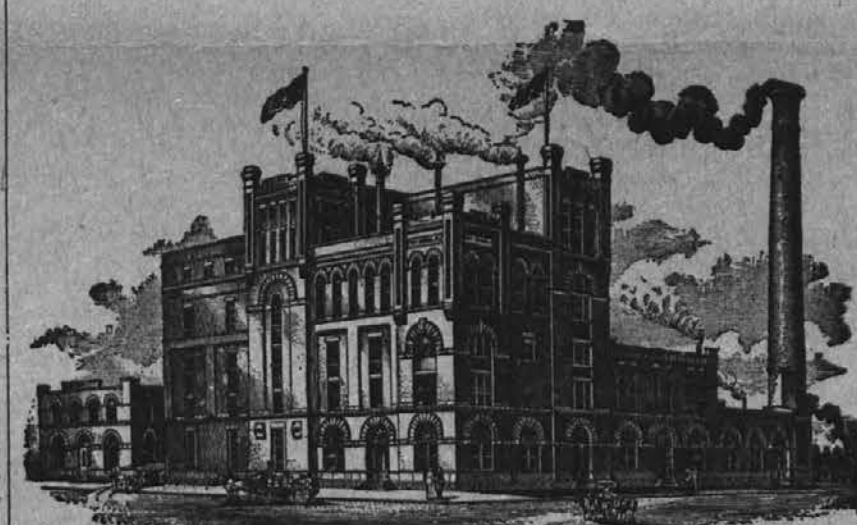
Les za Stavbe in Premog

Največja zaloga v mestu

PREDNO NAROČITE DOBITE NAŠO CENO

TELEFONI 597

Square Deal Vsakemu

Fred Lehning Brewing Co. JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS.

Najhitreje in najceneje pošiljo

DENARJE V STARO DOMOVINO

Denarne nakaznice izplačuje c. k. poštna hranilnica na Dunaju

FRANK SAKSER 82 Cortland St. New York.

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

Junaštvo in zvestoba.

Zgodovinska povest iz časov Francoske revolucije.

(Spomini častnika Švicarske garde Ludvika XVI.)

Nemško spisal Jos. Spillmann S. J.

Poslovenil ***

(Dalje.)

prej ob Seini in čez most na ladjah v amfiteater.

Marillier mi je bil dobil vstopnico za veliki slavalok, čegar vrh je nudil prostora za več stotin odličnih gledavcev. Odtod je bilo najbolje mogoče pregledati sprevod in celi sijajni prizor. Kakor Parizanih dež ni ustavil, tako tudi mene ne; hotel sem po bližini ter prehitel sprevod. S težavo sem si priboril svoj prostor na slavaloku; vse je že bilo zasedeno; amfiteatrovi sedeži so bili prenapolnjeni, in nepregledna množica je stala od zadaj. Dežnike so vsi zaprli ter mirno pustili, da jih je dež močil. Da, bataillon redovne vojske in narodne brambe, stoječi v areni, so celo plesali krog pušk zloženih v piramide, da pokažejo zaničevanje slabemu vremenu.

Končno je prišel bataillon otrok, ki je otvoril sprevod, pesmi pojoč in zastavice vihteč, v vojaškem koraku čez most na ladjah. Za njimi so korakali zastopniki 83 departementov s svojimi zastavami, vsaka gruča broječa 200 izbranih mož. Vhod v amfiteater je trajal čez tri ure. Na koncu sprevoda so šli poslanci, obdani o bataillona invalidov in gojencev vojne šole. Pol dne je bilo, ko je stopil kralj z dvorom na oder, postavljani na nasprotni strani arene.

Zdaj so se vse oči obrnile na "oltar domovine". Ta se je dvigal sredi arene nad širokimi stopnicami skoraj 600 čevljev visoko. Visoki pozlačeni križi se je slabo prilagajalo čisto poganskim oblikam oltarja in štirim staroveškim žaram na obeh straneh, iz katerih so se dvigali oblaki kadila. Pred oltar je stopil škof Autunski (b. Otenski), Talleyrand (b. Talran), spremljan od množice belo opravljenih duhovnikov s trobojnimi pasovi, ter je začel sv. mašo. Kakih 300 kornih dečkov je stalo na stopnišču, peli so kyrie in gloria ter vihteli kadilnice.

Ali je kaj takega dovoljeno? Ta maša na poganskem oltarju, ti duhovniki in barvah revolucije mi niso bili po godu. Pozneje sem vprašal župnika od Sv. Ivana na Bregu, in on je ogorčen imenoval to početje profanacija, oskrumbo ter rekel, da je Talleyrand izdajalec cerkve in da bo izdal tudi kralja. Duhovniki, ki so služili pri tem onečaščenju presvete daritve, so že davno od cerkve odpadli jansenisti. Rod nesrečnega Juda, tako je rekel, nikoli ne izmirje v cerkvi.

Podobno sem si tudi jaz mislil ter sem bil vesel, ko je maša končala. Tedaj je začel sijajen vojaški prizor. Novi državni prapor in bandera 83 departementov so se zvrstila krog oltarja in prečela blagoslov. Kako kmalu so nesla po vsej Evropi strahoto divje vojske!

Nato je sprejel Lafayette iz kraljeve roke besedilo prispege, stopil na čelo generalnemu štabu Pariške narodne brambe in častnikov došlih iz provinc, na stopnice oltarja, potegnil meč in prisegel zvestobo narodu, zakonu in kralju. Vsi meči so zablistali — častniki so ponovili prispege. Za njimi je nastopil predsednik Narodne zbornice, ki je imel prostor zraven kralja, in stotisoči rok so se dvignili k nebu in prisegli zvestobo narodu, zakonu in kralju. Sumno je vmes zasvirala godba, 400 topov je grmeče oznanjalo Parizu prispege Francoskega ljudstva. Da bi le ne bila tako kmalu prelomljena!

Ko je zdaj kralj stopil s prestola in tudi prisegel, da se bo držal oblasti, ki mu jo je ustava dala, in jo je on sprejel, ko je kraljica dofen dvignila in ga narodu pokazala, ko je takoj nato solnce, kakor s spravičljivim pogledom, prodrlo mračne oblake; tedaj sem se tudi jaz pridružil brezkončnemu vzklikanju ljudstva: "Živio kralj! Živela kraljica! Živio dofen!" Te Deum je završil svečanost. Čez tisoč godcev ga je spremljalo; tristo bobnov je drobitlo vmes; vse ljudstvo je pelo; kralj in kraljica sta se na odru objela; v celem amfiteatru se je vse vprek objemalo, tam zunaj so grmeli topovi in vsi Pariški zvonovi so oznanjali, da so narod in kraljina duša in eno srce.

Svečano radovanje teh stotisočev je imelo nekaj opojnega na sebi. Za las je manjkalo, da me ni potegnilo za seboj. A spomnil sem se pretresljivega prizora pred kapucinskim samostanom; genljive besede kapucinskega provinciala so mi zadonele v ušesih, in to me je nekoliko strežnilo.

"Laž, laž!" sem rekel sam pri sebi. "Naj še tako glasno kriče 'svoboda', vendar je vse le tiranstvo! Ne pusti, da bi te še enkrat preslepil kričeči blešč laži! Vnebo vpioča krivica, ki se v imenu svobode vrši, temu ljudstvu ne more prinesiti blagoslova". S temi mislimi sem zapuščal Martovo Polje.

XXVI.

Pri Santerre-ju.

Zopet so potekali meseci mirnega dela. Marillier mi je popolnoma zapel, in služil sem lep denar. Par let takega dela, in prihranil bi si bil majhno glavnic, s katero bi v kakem večjem mestu svoje domovine lahko otvoril lastno delavnico. Na to so zdaj merile vse moje misli. Tudi materi sem o tem pisal in ves srečen sem bil,

ko sem ji mogel poslati par sto liver od svojih prihrankov.

Pariz s svojim političnim vrvežem, podoben brbotajočemu kotlu, ki ima vsak hip prekipeti, mi je bil zopet od dna duše. Za dnevne dogodke sem se malo zanimal; vendar sem od časa do časa pri Perignanu pozvedoval o kraljici in skrajno sem vedno pričakoval, da bom slišal, kako je izvršila narečt bega, ki me je toliko stal. Časopisov sploh nisem bral. A pri Perignanu sem čul o vseh novicah. Kljub temu, da je pogumni in duhoviti abbe Maury (b. Mori) sijajno branil cerkev, je vendar bila sprejeta civilna ustava duhovščine, zoper katero je bil papež vložil slovesen ugovor. Pravili so, da je kralj Mirabeauju plačal njegove dolgeve ter s pomočjo tega silnega govornika upal podpreti tron in vse prevratno gibanje obrniti v mirnejši tir.

Pri mnogih prilikah sem opazil, kako je bilo pravo meščanstvo zvesto vdano kralju in povečjem tudi še cerkvi. A vsi od kraja so se bali, le besedico ziniti zoper kričanje in prekuhanje, ki so imeli edno za seboj krvi željno drhal. Podel strah pred ljudmi je.

Tako je prišla jesen 1790. Upal sem, da bom mirno ostal pri delu, ki se mi je bilo priljubilo, in prav nič več me ni mikalo, vmešavati se v spore visoke gospode. Tu je stopil Marillier nekoga jutra k meni ter me prosil, naj ga spremim v Tuilleries, kjer so mu naročena neka popravila. Ni mi bilo všeč, ker sem se bal, da bi me vkljub mojemu slikarskemu jopiču straža spoznala. Vendar pa, da ne bi pravil Marillierju svojih razlogov, ko ni nič vedel o moji preteklosti, sem se rajši odpravil z njim. Narodni bramborci so stražili pri velikih vratih na Trgu za karusselj, in ne da bi naju ustavljali, sva prišla po velikem stopnišču v predvorano "sto Švicarjev". Tod je vodila pot v kraljeve predsobe in njegovo stanovanje. Stensko slikanje je bilo na več mestih trpelo škodo, in ker v krasnem gradu niso marali ničesa popravljati, so zahtevali načrt za čisto novo slikanje. Marillier mi je naročil, naj dvorano natanko ogledam in premerim, preden bi se lotil načrtov.

Stari d'Hervilly je šel skozi dvorano, ko sem z rjavo mero jemal; a ni me spoznal, in srečno sem prišel nazaj v delavnico, kjer sem se čvrsto lotil osnutkov. Po mojem načrtu naj bi se porabilo dvanajst Švicarskih pokrajin v kartušah, mej seboj zvezanih z rokoko-zavitinami in venci cvetja in sadja. Perignan mi je pri tem pomagal; nekatere pokrajinske slike je on dal, moje drugimi sem pa izbral tudi slike iz svoje risarske knjige, predstavljajoče moje rojstno mesto z jezerom in v krasnem ozadju Rigi, Pilatus in visoke Bernske planine. Vse dvanajstere pokrajine sem narisal na posamezne kartone v velikosti, kakršno bi imele dobiti, ter sem jih priložil ostalim načrtom. Marillier je bil jako zadovoljen. Dal mi je pet louisdorjev kot posebno nagrado, spravljal vse risbe v veliko mapo ter nesel v Tuilleries, da jih predloži ministru kraljeve hiše.

Že prej sem bil spomnil, da so me tovariši v delavnici imenovali ci-devanta (b. si-dvana) ter me niso radi videli. A mojstrovno odlikovanje, ki me je doletelo o priliki zadnjega naročila iz Tuilleries, je vilo še olja v ogenj zavisti, kakor so mi očito pričali jezni pogledi in zasmehljive opazke. Tedaj sem sklenil poskusiti, ali ne bi mogel doseči miru, če ne že dobrega tovarstva, s svojimi sodelavci; saj to so prave muke, če mora kdo skupaj delati z ljudmi, ki njega ne morejo trpeti.

Torej sem povabil pol tucata risarjev, ki so skupaj z menoj delali v isti dvorani, na svoje troške enkrat na večerjo. Gostilno naj si sami izbero, le da bo dostojna hiša. Brez odlašanja so sprejeli moje vabilo ter predlagali Santerre-jevo pivovarno, ki ni bila daleč od naše delavnice, in kamor so večkrat zahajali. Santerre-jevo ime je bilo tačas še malo znano. Tedaj sem poslal tja malega Provenčala (b. Provansala), nadarjenega človeka, pa strastnega politika, da je za tisti večer vse potrebno naročil.

Po končanem delu smo odšli skupno k Santerre-ju. Ta je stal razkoračen pred svojo gostilno ter nas pozdravil z gromkim, donečim glasom. Po visoki rasti mi je bil pač enak; a po telesnem obsegu in teži me je gotovo za dvojnato prekosil. Postaven mož! In njegove velike oči so zrlle iz rdečega obraza tako oblastno, da je bilo na prvi pogled očito, kako zelo je prečišan o svoji veljavi.

Gostilniška soba je bila polna vsakovrstnega ljudstva iz Sveto-antonskega predmestja. Marsikak neprijazen pogled me je zadel; zakaj že moja nekoliko boljša obleka se je zdela tem ljudem sumljiva. A nosil sem trobojno kokardo za klobukom, ker bi bilo nevarno za življenje brez nje hoditi po Parizu; vrhu tega so bili moji tovariši tukaj dobri znanci. Tako smo brez zapreke prišli v sosedno izbo, kamor nam je Santerre veličal prinesli naročeno večerjico.

Kakor je bila pičla, vendar je mnogo lačnih oči poželjivo gledalo klobase

in gnjat, kruh in sira, ki so prišli na našo mizo. Zakaj le steklene duri so ločile našo izbo od gostilnice za vse, in nekateri so prihajali pogledat notri k nam. Nam je mej tem prigrizek šel v slast, in sveže Santerre-jevo pivo se je k njemu dobro prilagalo.

Tu sem mahoma opazil mej radovedneži obraz, ki ga ni bilo lahko zgrešiti — Žida Baruha Frankfurterja! Že ko sem korakal skozi gostilnico, se mi je postava znana zdela, dasi sem jo le od zadaj videl. Ostro me je bil pogledal, a je odšel, ne da bi spremenil obraz. Morda me je vendarle spoznal! In kaj potem? O njegovi maščevalnosti nisem prav nič dvomil. Dosti, da je rekel tem ljudem tu zunaj, da sem pritenjen plemič, ogleduh, in stvar je utegnila ineti zame zelo neprijetno, morda celo nevarno posledico!

Preudarjal sem, kaj storiti. Zdaj se odstraniti od tovarišev, ni kazalo. "Tedaj sem rekel gostilničarju, ki je pohajal sem ter tja, da želim 'državljanom' tam zunaj, kar je v moji moči, malo veselje napraviti. S temi besedami sem Santerre-ju stisnil cekin v roko ter ga prosil, naj postreže ljudem s kosom kruha, klobaso in požirkom piva "na srečo Francoske domovine". Tako vzajemna pogoščenja in bratovske pojedinke so bile tačas močno prisile v navado.

Santerre mi je motreče pogledal v oči in začeval s cekinom ob mizo. Nato ga je vtaknil v žep pri telovniku, odprl steklena vrata ter zaklical z gromkim glasom: "Državljan! Mlad rodoljub je pod mojo streho. Tu stoji, ta državljani-slikar. Zaslužil je s svojo umetnostjo cekin in ga poklada na oltar bratovske ljubezni. Ni s prokletstvom obložen cekin aristokrata, ki se ga drže potne in krvave srage ljudstva — takega cekina bi se niti s prstom ne taknil — ne, to je pošteno zaslužen zlat delavec, moža iz ljudstva, našega brata! In on hoče, da skupaj z njim pijemo na srečo Francoske domovine. Ta dar je v čast njemu in nam. Bog živi mladega rodoljuba v naši sredi!"

To je bilo živio-klincev! Vsi ti "državljan" so mi hoteli podati svoje čedne roke ter so mi praskali lica s svojimi slabo obritimi bradami pri neizogibnem bratovskem poljubu. K sreči je kmalu prišlo na mizo pivo s klobasami in kruhom, in usta rodoljubov iz Sveto-antonskega predmestja so zdaj imela koristnejše opravilo.

Zdaj je vse v najboljšem tiru jedlo in pilo, in jaz sem mislil, s kakšnim izgovorom bi se odstranil; zakaj Židov obraz mi je bil še vedno pred očmi, in čutil sem naprej, da se mora kaj neprijetnega zgoditi. A ni se mi posrečilo, izbežati se tovarišev, ki so bili prišli že zelo v dobro voljo. Mali Provenčal je bil začel petje v kolobarju, in moral sem držati z drugimi, sicer bi ga užalil.

Tu so se nakrat odprle duri, in Santerre je naglo stopil k meni. "Mladi prijatelj," šepnil mi je v uho, "mirovni sodnik mestnega oddelka s policijo je tukaj in hoče na obtožbo nekega Žida prijeti nekovega Muosa, ci-devanta, častnika proklete Švicarske straže, zavoljo goljufije in dolgov. Recite mi le z besedo, da niste noben ci-devant, in porok sem vam, da bo prej Žid visel na prvi laterni, nego da eden teh biričev roko položi na vas."

(Dalje prih.)

MALI OGLASI.

Kdor kaj išče za vsakokratno priobčenje po 25c.
Za zahvale, naznanila in drugo po 2 centa od vsake besede

PRODAM LESENO HIŠO S 5. SOBAMI, veliko kletjo, šende in drugo, nahajajočo se na 1105 N. Bluff St., Joliet, Ill., Frank Terlep, cena \$1400. 524

NAPRODAJ DVE POOL IN ENA Billiard mizi in vsa oprava, ter licenca za 1914. Več pove D. N. Colman, 408 W. Jefferson St., Joliet, Ill.

NAPRODAJ HIŠA IN LOTA NA 610 N. Scott St., Joliet, Ill. Več se poizve tam. 55—

PRODAM MLEČNE KRAVE ALI zamenjam za nemlečne. Lahko jih vidiš na pašniku 3 bloke od Cass St. kare. Chicago tel. 2656-Y-1. Alfred Oram, lastnik. —57

NAPRODAJ — POCENI — ZA GOTOV denar — tri lote tik enadruge na Nicholson St. i ntri lote skupaj na Highland Ave. Več pove lastnica: Mrs. Moran, Plainfield, Ill. ali John Vidmar, 1112 N. Broadway, Joliet, Ill. 523

NAPRODAJ HIŠA S 6 SOBAMI IN veliko loto 66x166 na 1110 N. Hickory St. Več se poizve na 1214 Cora St., Joliet. 7

Chi. tel. 3399. N. W. tel. 1257

Louis Wise

200 Jackson St. JOLIET, ILL.

gostilničar

VINO, ŽGANJE IN SMOĐKE.

Sobe v najem in Lunch Room.

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in preka-jene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v naši mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Streets.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113.

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704

Uradne ure:

9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.
Ob nedeljah od 10. do 12.

Dr. S. Gasparovich

Dentist :: Zobozdravnik

Joliet National Bank Building
4th Floor, Room 405.

JOLIET, :: ILLINOIS.

JOHN N. W. Phone 348

STEFANICH

::Slovenska Gostilna::

vino domače in importirano,
fino žganje in dišeče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Chicago Phone 2524.

John R. Herath

40-41 Young Bldg., Jefferson Street
JOLIET, ILL.

PRODAJA ZEMLJIŠČA
ZAVARUJE PROTI POŽARU
POSOUJE DENAR

Slovenec in Hrvat se priporoča.

Union Coal & Transfer Co

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

Piano and Furniture Moving

Chicago tel. 4313.

Northwestern tel.

Ta
krasen
grafofon

dobite pri nas po posebno
nizki ceni.

Vreden je \$30.00, a mi
ga damo za \$18.75

Imamo zalogo plošč na obe strani, ter jih prodamo po 6

JOS. JONTES

601 Landau Ave.

Joliet, Ill.

Pozor, Clevelandčani!

14. junija se vrši sv. birma
v cerkvi sv. Vida. Mi smo se posebno pripravili, da vam postrežemo v tem slučaju. Imamo veliko zalogo oblek in obuval za dečke in deklice, ter vseh drugih potrebščin. Pripeljite birmance k nam. Mi jih bomo do-
stojno opravili od tal do vrha po primerni in nizki ceni, tako da boste zadovoljni.

F. J. Turk & Co. 5707-5709 St. Clair Ave.
CLEVELAND :: OHIO

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405.

S. Bluff St., Joliet, Ill.